

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010293
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3121010293.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému T. U. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a iné, prejednal dňa 19. mája 2021 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp.zn.1T/29/2021 zo dňa 08.04.2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn.1T/29/2021 zo dňa 08.04.2021, bol obžalovaný T. U. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný za vinného v skutku v bode 1 zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a v skutku v bode 2 z prečinu rozširovania detskej pornografie podľa § 369 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbahu s prečinom prechovávanie detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

1. v presne nezistenom čase približne v októbri 2020 sa zoznámil v A. na sídlisku T. na ulici S. XX pri paneláku s maloletým M.K. narodeným XX.X.XXXX, o ktorom vedel, že má približne 9 rokov, s ktorým minimálne počas doby 2 týždňov chodil dennodenne von na presne nezistené miesta do lesa a za kríky na sídlisku T. v A., kde ho opakovane minimálne 10-krát ohmatával rukou po celom tele, a to po nohách, rukách, ako aj v oblasti intímnych partií a genitálií, pričom mal. M.K., narodený XX.XX.XXXX a aj obvinený boli oblečení a takéto ohmatávanie obvineného vzrušovalo, nakoľko súčasne ohmatával aj vlastné telo, za čo obvinený daroval maloletému nožík, pravítko a sľúbil mu kúpiť ďalšie veci s tým, aby to nepovedal mal. M.K., narodený XX.XX.XXXX doma svojej matke, pričom naposledy ho takto ohmatával dňa 09.11.2020 v čakárni priestorov ambulancie L.. L. L. v U. Q. na M. ulici XXX a neskôr aj na presne nezistenom mieste pod mostom, keď kráčali na železničnú stanicu v U. Q.,

2. v mieste svojho prechodného pobytu v A. na ulici P. XXXX/XX v presne nezistenom čase v období od dňa 06.08.2019 do dňa 27.05.2020 vo svojich mobilných telefónoch značky iLike čiernozlatej farby, model: iLike X3 PRO, IMEI X:XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXXXXX, značky ZTE Blade A5 2019 čiernej farby IMEI:1: XXXXXXXXXXXXXXXXXXX, IME 2: XXXXXXXXXXXXXXXXXXX, značky DOOGEE model X50L čiernej farby IMEI 1: XXXXXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXXXXX mal uložené väčšie množstvo videí a fotografií, ktoré obsahovali detskú pornografiu, na ktorých boli nahé maloleté deti, ktoré vykonávali rôzne sexuálne praktiky (masturbáciu, análny sex, orálny sex, dotýkanie sa rozkroku), ktoré si zaobstaral z rôznych internetových stránok a následne tieto zasielal prostredníctvom aplikácii WhatsApp a Messenger zo svojich mobilných telefónov rôznym osobám pod rôznymi nickmi, pričom na piatich vybraných fotografiách, ktoré boli zasielané ďalším adresátom, boli podľa odborného vyjadrenia zobrazené nahé deti vo veku od 6 do 14 rokov.

Za tieto trestné činy bol obžalovaný odsúdený podľa § 201 odsek 1 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písmeno l), písmeno n) Trestného zákona, § 37 písmeno h), písmeno m) Trestného zákona a za aplikácie § 38 odsek 5 Trestného zákona, § 41 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona a § 39 odsek 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona per analogiam na úhrnný trest odňatia slobody 5 (päť) rokov. Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona súd obžalovanému uložil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou. Podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí, a to:

- 1 ks mobilný telefón zn. iLike čierno-zlatej farby, model: iLike X3 PRO, IMEI 1: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXX,

- 1 ks SIM karta O2 č. XXXXXXXXXXXXXXXX,

- 1 ks mobilný telefón zn. ZTE Blade A5 2019 čiernej farby, IMEI 1: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXX,

- 1 ks mobilný telefón zn. DOOGEE, model X50L čiernej farby, IMEI 1: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXX,

- 1 ks mobilný telefón zn. myPhone typ FUN 8 IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI 2: XXXXXXXXXXXXXXXX,

- 1 ks SIM karta - nano SIM (Tescomobile s telefónnym číslom XXXX XXX XXX).

Podľa § 60 odsek 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva Slovenská republika.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, nakoľko bol v zákonnej lehote napadnutý odvolaním prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) pre nesprávnosť výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol nasledovné:

„Podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Z odpisu z registra trestov je zrejmé, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát trestne stíhaný. Za spáchanie trestného činu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) bolo trestné stíhanie obžalovaného Okresnou prokuratúrou Trenčín podmienene zastavené so skúšobnou dobou do 23.02.2008, pričom obžalovaný sa osvedčil v skúšobnej dobe. Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 2T/8/2016 zo dňa 17.02.2016, bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno a), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s použitím § 140 písmeno g) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 3 roky v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia ako aj ochranné psychiatrické a sexuologické liečenie ústavnou formou. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/21/2016 zo dňa 22.03.2016, právoplatným dňa 22.03.2016, ktorým bol T. U. uznaný vinným zo spáchania prečinu rozširovania detskej pornografie podľa § 369 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, prepadnutie vecí ako aj ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou. Uvedený trest vykonal dňa 04.06.2019.

Výrok o treste, ktorým súd obžalovanému T. U. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, však nezohľadňuje predovšetkým osobu obžalovaného, ktorý bol doposiaľ trikrát trestne stíhaný, pričom už bol odsúdený za totožnú trestnú činnosť.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že aj vykonaný nepodmienečný trest odňatia slobody ako najprísnejšia možná sankcia sa u obžalovaného celkom zjavne minula účinku a nevedla k jeho náprave.

V prípade obžalovaného T. U. došlo k recidíve deviantného správania, keď krátko po vykonaní nepodmienečného trestu odňatia slobody za totožný zločin, zločin rovnakého charakteru opätovne spáchal.

Som toho názoru, že v prípade obžalovaného T. U. neboli splnené podmienky pre použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia, a to ustanovenia § 39 odsek 1 Trestného zákona. Vo vzťahu k obžalovanému T. U. súd prvého stupňa neuviedol žiadnu výnimočnú okolnosť, prípadne mimoriadne pomery obžalovaného vyznievajúce v jeho prospech a majúce význam pre mimoriadne zníženie trestu. Pri ukladaní trestu súd prihliadol aj na osobu obžalovaného, pričom práve aj s prihliadnutím na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného možno poukázať na jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti, keďže u neho došlo k recidíve totožnej trestnej činnosti, a to k spáchaniu zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1 Trestného zákona ako aj k prečinu rozširovania detskej pornografie podľa § 369 odsek 1 Trestného zákona. Rovnako mám za to, že je nevyhnutné zohľadniť, že obžalovaný sa skutku kvalifikovaného ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1 Trestného zákona dopustil voči maloletej osobe, ktorá v čase skutku mala len deväť rokov.

Účelom trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Na uvedenú všeobecnú formuláciu upravujúcu postup súdu pri ukladaní trestu nadväzuje ustanovenie § 34 odsek 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliada najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Citovanými ustanoveniami Trestného zákona sa súd pri ukladaní trestu obžalovanému T. U. dôsledne neriadil.

Vzhľadom na vyššie uvedené, predovšetkým s prihliadnutím na osobu obžalovaného a na všetky okolnosti prípadu zohľadňujúce charakter trestnej činnosti, ktorej sa obžalovaný dopustil, a ktorá z pohľadu druhu trestného činu má povahu zločinu, je zrejmé, že nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nezodpovedá princípu individuálnej a generálnej prevencie trestu, a teda takýto druh trestu nesplní svoj účel v zmysle § 34 Trestného zákona. Funkciu a účel trestu by mohol splniť len úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v prísnejšej výmere so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Jedine trest v takejto forme a výmere zohľadňuje všetky skutočnosti a kritériá rozhodné pre určenie druhu a výmery trestu podľa § 34 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhujem, aby Krajský súd Trenčín z dôvodov uvedených v § 321 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku zrušil predmetný rozsudok Okresného súdu Trenčín spisová značka 1T/29/2021 vyhlásený dňa 08.04.2021 v časti výroku o treste voči obžalovanému T. U. a následne za použitia ustanovenia § 322 odsek 3 Trestného poriadku vo veci rozhodol a vymeral obžalovanému T. U. zákonný, primeraný a spravodlivý úhrnný trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby uvedenej v § 201 odsek 1 Trestného zákona za aplikácie § 38 odsek 5 Trestného zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.“

K odvolaniu prokurátora sa ostatné strany trestného konania, bližšie písomne nevyjadrili.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla, aby odvolací súd rozhodol v súlade s petítom odvolania prokurátora okresnej prokuratúry.

Obžalovaný a obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí krajského súdu navrhli, aby odvolací súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na podklade podaného odvolania, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., vykonal vo veci verejné zasadnutie dňa 19. mája 2021. Na verejnom zasadnutí odvolací súd postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorom napadnutých výrokov o treste vo vzťahu k obžalovanému, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o preskúmanie správnosti postupu okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutých výrokov rozsudku, z odvolania prokurátora vyplýva, že odvolanie neobsahuje žiadne námietky voči postupu okresného súdu, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania, teda výrokov o vine, ktoré neboli a ani nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmavať, postupoval v súlade so zákonom pri ukladaní trestu obžalovanému, pri určení druhu a výmery trestu, ako aj spôsobu jeho výkonu, pričom takto uložený trest je aj primeraný a spravodlivý.

Obžalovanému okresný súd správne ukladal úhrnný trest podľa ustanovenia § 201 ods. 1 Tr. zák., ktorý je z trestných činov spáchaných obžalovaným najprísnejšie trestný a v ktorom zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody s dolnou hranicou vo výmere 3 roky a hornou hranicou vo výmere 10 rokov.

Okresný súd pri ukladaní druhu a výmery trestu dôsledne prihliadal na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák. s prihliadnutím na účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd považuje za potrebné vysloviť názor, podľa ktorého na okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zák. nie je možné prihliadať mechanicky, ale v kontexte prejednávaného prípadu je potrebné priradiť im rozumný význam pre potreby naplnenia účelu trestu. Okresný súd pri ukladaní trestu postupoval v súlade s ustanoveniami § 34 ods. 4 Tr. zák.

Za správny považoval odvolací súd poukaz okresného súdu na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine a svoje konanie úprimne oľutoval, ktorú okolnosť je potrebné zohľadniť pri ukladaní trestu v prospech obžalovaného. Okresný súd pri určovaní druhu a výmery trestu správne zistil u obžalovaného poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l/ Tr. zák., že sa obžalovaný priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval, no i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. (obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom), keďže obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní okresného súdu vyhlásenie o vine a okresný súd jeho vyhlásenie v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Tr. por. prijal. Podľa § 257 ods. 7 Tr. por. ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, súčasne vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. V rámci súdneho konania podľa § 275 ods. 5 Tr. por., po priznaní viny páchatelom (obžalovaným) sa postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 aj písm. h/ Tr. por., t. j. že súd pred rozhodovaním o prijatí alebo neprijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 Tr. por. formou otázok zisťuje, či sa obžalovaný „dobrovoľne priznáva a uznáva vinu za spáchaný skutok, ktorý v obžalobe kvalifikuje ako trestný čin“, čím pri kladnej odpovedi naplňuje podmienku uvedenú v ustanovení § 36 písm. n/ Tr. zák. Pokiaľ ide o priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., tak je potrebné dodať, že ani najnovšie stanovisko Najvyššieho súdu SR č.5/2017 (vyplývajúce z právnej vety stanoviska č.44) nevyklučuje možnosť priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., keď obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o vine a súd jeho vyhlásenie podľa § 257 ods. 5 Tr. por. prijme. Okresný súd taktiež správne zistil na strane obžalovaného dve príťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., že spáchal viac trestných činov a podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., že už bol pred spáchaním trestnej činnosti odsúdený. Okresný súd teda správne zistil na strane obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l/, n/ Tr. zák. a dve príťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., pričom žiadne iné poľahčujúce a príťažujúce okolnosti u obžalovaného neprichádzajú do úvahy.

Rovnako správne okresný súd pri hodnotení osoby obžalovaného zistil, že obžalovaný bol doteraz trikrát trestne stíhaný, naposledy bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 17.02.2016 sp.zn.2T/8/2016 odsúdený za spáchanie zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia a bolo mu uložené ochranné psychiatrické a sexuologické liečenie

ústavnou formou. Tento trest bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 22.03.2016 sp.zn.3T/21/2016 právoplatným 22.03.2016, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu rozširovania detskej pornografie podľa § 369 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, trest prepadnutia veci ako aj ochranné psychiatrické a sexuologické liečenie ústavnou formou, ktoré bolo dňa 04.06.2019 zmenené na ambulantné. Obžalovaný tento trest odňatia slobody vykonal dňa 06.08.2019. Súčasne okresný súd správne zistil, že v období od 20.04.2020 do 30.03.2021 spáchal jeden priestupok a bol zaň riešený napomenutím. Súčasne zo psychiatrického posudku na osobu obžalovaného vyplynulo, že bola u neho diagnostikovaná deviatio sexualis in objectu v zmysle homoerotickej pedofílie (eroticko sexuálna zameranosť na detské objekty rovnakého pohlavia ako je sám). Znalec navrhol, aby sa obžalovaný podrobil ochrannému sexuologickému liečeniu ústavnou formou, keďže ambulantná liečba u neho nespĺnila svoj účel, v ambulantnej liečbe zlyhal a došlo u neho k recidíve jeho deviantného správania. Znalec uviedol, že obžalovaný nevyhľadával osobné kontakty, naopak, čo najstriktnejšie sa im vyhýbal, postačoval mu ako materiál vhodný na masturbačné aktivity obrázky a videá. Je si však vedomý, že najmä preposielanie takýchto materiálov je trestné.

Krajský súd v tejto trestnej veci dospel k záveru, že nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody uložený obžalovanému vo výmere 5 rokov za súčasného uloženia ochranného sexuologického liečenia ústavnou formou, zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanovených pre ich ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaných trestných činov, zistené poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, ako aj pomery obžalovaného, jeho sklon k páchaniu trestných činov a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Krajský súd dodáva, že v predmetnej trestnej veci prichádzalo do úvahy pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému aplikovanie ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák., keďže sa obžalovaný v predmetnej trestnej veci opakovane dopustil zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a okresný súd aj správne aplikoval ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák.

Vzhľadom však na postoj obžalovaného, ktorý sa priznal k svojej trestnej činnosti od samého začiatku trestného stíhania a aj na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine odvolací súd sa v predmetnej trestnej veci stotožnil s aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

Postup okresného súdu v uvedenom smere bol v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp.zn.Tpj/55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ a písm. l/ Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Trestného poriadku uverejnenom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017 pod č.44.

V citovanom stanovisku sú uvedené štyri právne vety, podľa ktorých:

1/ súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona,

2/ poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova),

3/ analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu,

4/ ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Z citovaných právnych viet a ich odôvodnenia v predmetnom stanovisku vyplýva, že prvá z právnych viet sa vyjadruje negatívne k možnosti považovať samotné priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona s tým, že priznanie sa je poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona a aby bolo možné zohľadniť v prospech páchatel'a (procesne ako obvineného) aj poľahčujúcu okolnosť podľa písmena n/ naposledy označeného ustanovenia, musí k samotnému priznaniu sa pristúpiť uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, o účasti ďalších osôb na jeho spáchaní, poprípade aktívna účasť obvineného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (napr. rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu).

Druhá z právnych viet sa venuje poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného poriadku (páchatel' sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval).

Tretia právna veta sa na účely vety štvrtej zaoberá možnosťou použitia analógie v trestnom práve hmotnom, teda pri aplikácii Trestného zákona, pričom objasňuje, v ktorom smere je analógia neprípustná a v ktorom ju je naopak možné a potrebné použiť - teda ak zákon výslovne nepokrýva určitú situáciu a jej riešenie ponúka iný, podobný zákonný inštitút.

Napokon štvrtá právna veta rieši otázku zvýhodnenia páchatel'a (procesne ako obžalovaného), ktorý uznal vinu a súd jeho vyhlásenie prijal, možnosťou mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4/ Trestného zákona per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom).

Citované stanovisko teda nielenže nevyklučuje, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu týkajúce sa priznania obžalovaného, možnosť aplikácie „iba“ ustanovenia § 36 písm. n/ Tr. zák. pri uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (po prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný, súdom), ale navyše umožňuje aplikáciu pre obvineného podstatne priaznivejšieho postupu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4/ Tr. zák. per analogiam možnosťou mimoriadneho zníženia trestu (rovnako ako páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste).

Odvolacie námietky prokurátora v uvedenom smere považoval preto odvolací súd za nedôvodné a neakceptoval ich.

Ďalej krajský súd zistil, že v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. je aj výrok o zaradení obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z hľadiska doteraz uvedených dôvodov je zrejmé, že odvolací súd nepovažoval odvolacie námietky prokurátora za opodstatnené, nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku vo výroku o treste v neprospech obžalovaného na podklade ním podaného odvolania a preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.